

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS RE'EH • MAAMAR 4

כי תשמע בקול ה' אלקיך לשמור את כל...

Cuando escuches la voz de Havaiá, tu D'os

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Leví Itzjak

LikuteiTorah.com

LA PARASHÁ JASÍDICA

likuteitorah.com/es/likutei-torah/reeh/4/

1 כי תשמע בקול ה' אלקיך לשמור את כל מצותיו אשר אנכי מצוך היום לעשות הישר בעיני ה' אלקיך.

“Cuando escuches la voz de Havaíá, tu D'os, para guardar todos Sus mandamientos que te ordeno hoy, y hacer lo recto a los ojos de Havaíá, tu D'os”.

הנה כתיב עין ה' אל יראיו וכתיב עיני ה' אל צדיקים. והענין יובן כי הנה התורה נקראת מפתחות הפנימיות והיראה נקרא מפתחות החיצוניות.

Ahora bien, está escrito: “El ojo de Havaíá está dirigido a quienes Le temen”, y está escrito: “Los ojos de Havaíá están dirigidos a los justos”. El asunto se entenderá [de la siguiente manera]: a la Torá se la llama “las llaves interiores”, y al temor se lo llama “las llaves exteriores”.

2 ואמרו כל מי שיש בו תורה ואין בו יראת שמים דומה לגזבר שמסרו לידו מפתחות הפנימיות ומפתחות החיצוניות לא מסרו לידו כו'.

Y [los Sabios] dijeron: “Quien tiene Torá, pero no tiene temor del Cielo, es como un tesorero en cuyas manos pusieron las llaves interiores, pero no pusieron en sus manos las llaves exteriores”, etc.

וביאר ענין זה הנה נודע ענין המצות דרמ"ח פיקודין אינון רמ"ח אברין דמלכא. שכמו שהאברים ממשיכים החיות של הנפש.

La explicación de este asunto es la siguiente: se sabe, acerca de las mitzvot, que “los 248 preceptos son los 248 miembros del Rey”. Pues así como los miembros atraen la fuerza vital del alma,

כך המצות ממשיכים חיי עולם הבא לצדיקים שיושבין ונהנין מזיו השכינה שהנאתם ותענוגם על ה' אור א"ס ב"ה שאין לו סוף כו'

así también las mitzvot atraen la vida del Mundo Venidero para los justos, que “se sientan y disfrutan del resplandor de la Shejiná”. Pues su disfrute y deleite en D'os, la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, que no tiene fin, etc.,

ואין ערוך אליו ית' כלל אין זה אלא זיו והארה בעלמא להיות גילוי השגה כנשמות שהן בחי' נברא ומחודש יש מאין.

y con Él, bendito sea, no hay comparación alguna, no es sino un mero resplandor e iluminación, para que haya una revelación de comprensión en las almas, que son criaturas, seres creados nuevamente, algo a partir de la nada.

והגרם להמשכה זו הם המצות שהם הממשיכות הזיו הזה בגן עדן וזיו זה הוא זיו המצות עצמן וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] **שכר מצוה מצוה** (וכמ"ש הענין בס"ב [בספר של בינונים] פל"ט)

Y lo que hace posible esta atracción son las mitzvot: ellas atraen este resplandor en el Gan Eden, y este resplandor es el resplandor de las mitzvot mismas, como dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: "La recompensa de una mitzvá es la mitzvá" (como se explica este asunto en Sefer Shel Beinonim [Tanya], capítulo 39).

וע"ז נאמר ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה לעבדה במצות עשה כו' שע"י המצות עשה הוא עובד את הג"ע [הגן עדן] שממשיך בו את הזיו.

Y acerca de esto se dice: "Y lo puso en el Jardín del Edén para trabajarlo y cuidarlo": "para trabajarlo", mediante los preceptos positivos, etc.; pues, mediante los preceptos positivos, uno trabaja el Gan Eden, atrayendo allí el resplandor.

והנה לפי שיפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעוה"ז מכל חיי עוה"ב [עולם הבא] אי לזאת מכ"ש [מכל שכן] וק"ו [וקל וחומר]

Ahora bien, puesto que "una hora de teshuvá y buenas acciones en este mundo es mejor que toda la vida del Mundo Venidero", por lo tanto, con mayor razón y por un argumento a fortiori,

שצריך להמשיך המשכת הזיו לעבודתו ית' בעוה"ז ומה גם שעוה"ז הוא דומה לפרוודור בפני עוה"ב [עולם הבא] שדומה לטרקלין והתקן עצמך בפרוודור כו'

es necesario atraer el flujo del resplandor al servicio de Él, bendito sea, en este mundo. Y tanto más cuanto que "este mundo es como un corredor antes del Mundo Venidero", que es como una sala de banquetes, y "prepárate en el corredor", etc.

אלא שבעוה"ז אינו בכח"י נהנה מהשגה ותענוג נפלא כבעולם הבא דשכר מצוה בהאי עלמא ליכא רק בכח"י באמונתו יחיה יחיה ממש כמ"ש כמ"א (ע"פ וידעת היום כו').

Sin embargo, en este mundo no se alcanza el nivel de disfrutar de la comprensión y de un deleite maravilloso como en el Mundo Venidero, pues "en este mundo no hay recompensa por una mitzvá"; solo se alcanza el nivel de "por su fe vivirá", "vivirá" literalmente, como se explica en otro lugar (a propósito del versículo "Y sabrás hoy", etc.).

והנה העוה"ב [העולם הבא] שהוא משכן הנשמות בלא גופין מתגלה בחי' הזיו מן המצות בבחי' גילוי. אבל בעוה"ז שהנשמה מתלבשת בגוף צריך לשית עצות כנפשו להיות המשכה זו בגילוי הנפש

Ahora bien, en el Mundo Venidero, que es la morada de las almas sin cuerpos, el resplandor de las mitzvot se revela abiertamente. Pero en este mundo, donde el alma está investida en un cuerpo, es preciso "poner consejos en su alma" para que esta atracción descendente se revele en el alma.

והיינו ע"י שיתבונן איך שהוא ית' ממלא כל עלמין אתה עשית את השמים ושמי השמים כו'

Es decir, mediante la contemplación de cómo Él, bendito sea, llena todos los mundos (memalé kol almin): "Tú hiciste los cielos y los cielos de los cielos", etc.;

יוצר משרתים ואשר משרתיו כולם עומדים ביראה ומשמיעים בקול כו' והאופנים וחיות הקדש ברעש גדול כו'.

"Quien forma a los servidores [ángeles], y todos Sus servidores están de pie con temor y proclaman en voz alta", etc.; "y los Ofanim y las Jayot santas, con gran estruendo", etc.

3 ומזה תפול על האדם ג"כ אימה ויראה והיא בחי' מפתחות החיצוניות שיראה זו לקוחה מבחינת חיצוניות היא בחינת זיו והארה בעלמא להיות התהוות העולמות וכל צבא מעלה שבהם וע"י נמשכה בחינת היראה וכמ"ש

De esto también descenderán sobre la persona el espanto y el temor. Este es el nivel de las llaves exteriores, pues este temor proviene del nivel de la dimensión exterior (jitzoniut), que es apenas un resplandor y una iluminación, para que lleguen a existir los mundos y todas las huestes celestiales que hay en ellos; y por medio de ello se atrae el aspecto del temor, como está escrito:

כי אראה שמיך מעשה אצבעותיך כו' שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה כו' ברוך שאמר והיה העולם שמה שברוך נלקח ממה שאמר והיה העולם שאין זה

"Cuando contemplo Tus cielos, obra de Tus dedos", etc.; "Alcen sus ojos a lo alto y vean: ¿quién creó estos?", etc.; "Bendito sea Quien habló, y el mundo llegó a existir"; es decir, "Bendito" deriva de "Quien habló, y el mundo llegó a existir", pues esto no es

אלא זיו כו' ועמש"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] ע"פ אחרי ה' אלקיכם תלכו. אבל העיקר הוא מפתחות הפנימיות בחי' מפתח לפתוח בגילוי בחי' פנימיות.

sino un resplandor, etc. Y véase lo escrito anteriormente sobre el versículo "Tras Havaiá, su D'os, caminarán". Pero lo principal son las llaves interiores: el nivel de una llave que abre para revelar el aspecto de la dimensión interior (pnimiut).

דהיינו גילוי אור א"ס ב"ה ממש שאינו בגדר עלמין כלל וכמ"ש אתה הוא ה' לבדך ממש

Es decir, la revelación misma de la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, que no está en absoluto dentro de los límites de los mundos, como está escrito: "Tú eres Havaiá, solo": verdaderamente solo,

כמו קודם שנברא העולם שהיה הוא לבדו ית' ואני ה' לא שניתני וגו' והיינו משום דכולא קמיה כלל וכאין ממש חשיבא.

tal como antes de que el mundo fuera creado, cuando Él, bendito sea, estaba solo; y "Yo, Havaiá, no he cambiado", etc. Esto se debe a que "todo ante Él es considerado como nada", como una nulidad absoluta.

כי הנה כתיב כי ביה ה' צור עולמים ביו"ד נברא העוה"ב [העולם הבא] ובה' נברא העוה"ז שהן

Pues está escrito: "Porque con Yah, Havaiá es la Roca de los mundos": con la yud fue creado el Mundo Venidero, y con la hei fue creado este mundo. Estos son

כמו אותיות היו"ד והה"א במחשבתו של אדם שבטילות לגבי כללות מחשבתו ושכלו ומכ"ש [ומכל שכן] לגבי מהותו ועצמותו כן ויותר מכן בטילות כל בחי' העוה"ז והעוה"ב [והעולם הבא] לגבי אור א"ס ב"ה בעצמו ובכבודו ואין עולות בשם עולמות כלל

como las letras yud y hei en el pensamiento de una persona, que quedan anuladas frente a su pensamiento e intelecto considerados en conjunto, y mucho más frente a su ser y esencia. Del mismo modo, y en grado aún mayor, todos los aspectos de este mundo y del Mundo Venidero quedan anulados frente a la Luz Infinita, bendito sea, en Su propio Ser y Gloria, y ni siquiera se cuentan con el nombre de "mundos",

שהם כאין ואפס ממש והיה כלא היה רק לשכך את האזן ע"ד משל גשמי איתא בכתבי האריז"ל [האר"י זכרונו לברכה] שהוא כדמיון טפה אחת בים אוקיינוס כו' ולכן גם עתה הוא לבדו יתברך.

pues son una nulidad absoluta, como si nunca hubieran existido. Sin embargo, solo para apaciguar el oído mediante una analogía física, se encuentra en los escritos del Arizal, de bendita memoria, que esto es como una sola gota en el océano, etc. Por eso, también ahora Él está solo, bendito sea.

4 ואותו אנו מבקשים שיהיה בגילוי הנפש וכמ"ש ואהבת את הוי' אלהיך. פי' ואהבת מלשון אבה שהוא לשון חפץ ורצון שיהיה רצון הנפש שיהיה הוי' אלהיך בגילוי לנוכח.

Y es a Él a quien pedimos que se revele en el alma, como está escrito: "Amarás a Havaiá, tu D'os". El significado de «veahavta» ("amarás") deriva de la palabra «avá», que denota deseo y voluntad: que sea voluntad del alma que Havaiá, tu D'os, se revele y esté presente ante ti.

וכמ"ש בזוהר ע"פ ויקחו לי תרומה כי לי פי' אותי כו' דהיינו שיהיה גילוי אור א"ס ב"ה ממש על נפשו להיות ביטול הנפש אליו ית' בכל לבבך וגו'

Como está escrito en el Zóhar acerca del versículo "Que tomen para Mí una ofrenda": «para Mí» (li) significa «a Mí» (otí), etc. Es decir, que la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, se revele en sí misma sobre el alma, de modo que el alma se autoanule ante Él, bendito sea, "con todo tu corazón", etc.

(ועמ"ש בביאור ע"פ וארשתישך לי) והיינו ע"י התורה והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום אנכי ממש ולא בחי' שם בלבד שהוא בחי' זיו והארה

(Y véase lo escrito en la explicación del versículo "Te desposaré conmigo"). Y esto se logra mediante la Torá: "Y estas palabras que Yo te ordeno hoy serán": "Yo" (Anoji), literalmente, y no solamente el nivel de un Nombre, que es el nivel de resplandor e iluminación,

אלא עצמותו ומהותו כביכול מתגלה ע"י התורה כי התורה נקראת קול הקל קול יעקב כמו שהקול הוא ממשיך מהלב אל הדיבור והוא המחבר רוחניות עם גשמיות.

sino que Su Esencia y Su Ser, por así decirlo, se revelan mediante la Torá. Pues la Torá es llamada "voz": "La voz es la voz de Yaakov". Así como la voz transmite lo que está en el corazón al habla, y es lo que une lo espiritual con lo físico,

כך התורה היא המשכת גילוי בחי' פנימיות שהוא אור א"ס ב"ה ממש להתלבש בגשמיות התורה ומצותיה הכתובים בה.

así también la Torá es la transmisión de la revelación del nivel interior —que es la Luz Infinita misma, bendito sea— para que se revista en la materialidad de la Torá y de las mitzvot escritas en ella.

5 ולכן נקי קורא בתורה כאדם חבירו שיבא אצלו כי כל התורה שמותיו של הקב"ה.

Por eso se la llama «leer (korei) en la Torá», como una persona que llama (korei) a su amigo para que venga a él; pues toda la Torá está compuesta por los Nombres del Santo, bendito sea.

פי' כמו שע"י שם האדם קורין עצמותו ומהותו. כך ע"י התורה קוראין וממשיכין עצמות אור א"ס ב"ה

Es decir: así como por medio del nombre de una persona se llama a su esencia y a su ser, del mismo modo, por medio de la Torá se llama y se hace descender la esencia de la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea,

כי היא שמו ית' שהיא חכמתו ורצונו ית' שאינו מובן ומושג בשכל אנושי שעל פי

pues ella es Su Nombre, bendito sea, y es Su sabiduría y Su voluntad, bendito sea, que no pueden ser comprendidas ni captadas por el intelecto humano; pues, según

שכל אנושי לא היה הדין נותן כך כמ"ש בתורה אלא שכך עלה ברצונו ית' וכך חייבה חכמתו ית' שהוא למעלה משכל והשגת הנבראים.

el intelecto humano, la razón no habría dictaminado que [fuera] como está escrito en la Torá; sino que así surgió en Su voluntad, bendito sea, y así lo exigió Su sabiduría, bendito sea, que está por encima del intelecto y de la comprensión de los seres creados.

6 ולכך נקראת בבחי' שמו שבה ועל ידה יקראוהו להמשיך גילוי אור א"ס ב"ה ממש פותח את ידך

ומשביע לכל חי רצון שנמשך רצון

Por eso se la llama el nivel de “Su Nombre”, pues con ella y por medio de ella “lo llaman”, para atraer la revelación misma de la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea. “Abres Tu mano y sacias a todo ser viviente [con] voluntad”: es decir, se atrae la Voluntad

העליון לכל חי ורחמיו על כל מעשיו ארך אפים וגדל חסד להיות קרוב לכל קוראיו ולכל אשר יקראוהו דייקא אותו בעצמו ולא בחי' שם כו':

del Altísimo a todo ser viviente; y “Sus misericordias están sobre todas Sus obras”, “tardo para la ira y grande en bondad”, para estar “cerca de todos los que lo invocan, de todos los que lo llaman”: precisamente “a Él”, a Él mismo, y no al nivel de un nombre, etc.

7 ב וזהו כי תשמע בקול ה' אלהיך דכתיב בקול ולא לקול וכמ"ש ויאמר אם שמוע תשמע לקול ה' אלהיך כו'

2. Y esto es [lo que significa] “Cuando escuches la voz (bekol) de Havaia, tu D'os”: pues está escrito “bekol” [en la voz] y no “lekol” [a la voz], como está escrito: “Y dijo: Si escuchas atentamente la voz (lekol) de Havaia, tu D'os”, etc.

קול היינו המשכה מההעלם אל הגילוי ולקול פי' השמיעה וההבנה להמשכה זו והיינו לבחינת ההמשכה עצמה שהיא בחינת חיצוניות.

“Voz” es una emanación desde el ocultamiento hacia la revelación; y “lekol” significa escuchar y comprender [dirigiéndose] a esta emanación, es decir, a la emanación misma, que corresponde al nivel de la dimensión exterior (jitzoniut).

אבל בקול היינו בפנימית הקול כי תשמע שתהיה השמיעה בבחי' פנימית ההמשכה מה שנמשך מההעלם

Pero “bekol” significa en la dimensión interior (pnimiut) de la voz: “cuando escuches”, es decir, que la escucha corresponda al nivel de la dimensión interior de la emanación, aquello que se hace emanar desde el ocultamiento,

דהיינו בחינת אור א"ס ב"ה שיומשך גילוי זה על נפשו להיות בבחינת ביטול וזהו שאמרו רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] ברבות ר"פ

es decir, el nivel de la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea: que esta revelación se haga emanar sobre el alma, para que se encuentre en un estado de autoanulación (bitul). Y esto es lo que dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria, en [Midrash] Rabbah, al comienzo de la parashá

כי תבא ע"פ אשרי אדם שומע לי אשרי לאדם בשעה ששמועותיו לי כו' (ועיין בזהר בהעלותך)

Ki Tavó, sobre el versículo “Dichoso el hombre que me escucha”: dichoso el hombre cuando sus escuchas son para Mí, etc. (Y véase en el Zóhar, Behaalotjá).

(דף קנ"ב ע"א) נשמתא דאמרן דא תפארת ישראל דאיהי אורייתא ממש ונודע דתפארת נקרא קול הקל קול יעקב כו'.

(folio 152a): "El alma de la que hablamos: esta es Tiféret Israel, que es la Torá misma". Y es sabido que Tiféret es llamada "voz": "La voz es la voz de Yaakov", etc.

וא"כ מה שמלובש בפנימיות הקול זהו מש"ש [מה שכתוב שם] בזהר ונשמתא לנשמתא דא הוא ע"ק [עתיקא קדישא] כו' ועמ"ש בד"ה שימני כחותם

Si es así, lo que está revestido en la dimensión interior de la voz es lo que está escrito allí en el Zóhar: "Y el alma del alma: esta es Atika Kadisha", etc. Y véase lo escrito en el discurso que comienza "Ponme como un sello",

כי יש תורה ויש תורה כו' נקרא קורא בתורה כו' ע"ש והוא ענין מש"כ [מה שכתוב] ולכן נקרא קורא בתורה כו' וזהו כי תשמע בקול כו'.

que hay Torá y hay Torá, etc., [y que] se llama "leer en la Torá", etc.; véase allí. Y este es el sentido de lo escrito [arriba]: "Por eso se llama 'leer en la Torá'", etc. Y esto es "Cuando escuches la voz (bekol)", etc.

אך צריך להיות כסדר המדרגות תחלה מפתחות החיצוניות ואח"כ מפתחות הפנימיות כי הנה יש חצר החיצונה וחצר הפנימית כמ"ש במגלת אסתר ותעמוד בחצר בית המלך הפנימית והמן בא לחצר בית המלך החיצונה.

Pero debe seguirse el orden de los niveles: primero las llaves exteriores y después las llaves interiores. Pues hay un patio exterior y un patio interior, como está escrito en la Meguilat Ester: "Y ella se quedó en el patio interior de la casa del rey", y "Hamán había llegado al patio exterior de la casa del rey".

חצר החיצונה הוא בחי פסוקי דזמרה שהם המדברים בשבח גדולת יוצר הכל והתפשטותו על כל הנבראים ואשר עשה את הנפלאות ואת הגדולות הללו את ה' מן השמים כו'

El patio exterior es el nivel de Pesukei deZimrá (los versículos de alabanza), que hablan en alabanza de la grandeza del Creador de todo y de Su extensión sobre todas las criaturas, y de que realizó las maravillas y estas grandes obras: "Alaben a Havaiá desde los cielos", etc.;

אתה עשית את השמים כו' וכן ענין השירה שעל קריעת ים סוף התגלות הנס הנפלא בעולם הזה.

"Tú hiciste los cielos", etc.; y también el canto por la partición del Mar de Juncos: la revelación de un milagro maravilloso en este mundo.

8 וחצר הפנימית הוא קריאת שמע וברכותיה. והמלך יושב על כסא מלכותו בבית המלכות הוא בחי' תפלת שמונה עשרה שהוא בחי' ביטול כו'

Y el atrio interior es la recitación del Shemá y sus bendiciones. Y “el rey estaba sentado en su trono real, en el palacio real”: esto corresponde al nivel de la oración de Shemoné Esré, que es el nivel de la autoanulación (bitul), etc.

ומשם ויושט המלך את שרביט הזהב הוא בחינת ומעלת הזהב דהיינו רשפי אש האהבה כו'

Y desde allí, “el rey extendió el cetro de oro”: esto corresponde al nivel y la cualidad del oro, es decir, “las llamaradas de fuego” del amor, etc.,

שהושיט והמשיך מבחינת בית לבחינת חצר הפנימית דהיינו שיהא גילוי אהבה זו גם בק"ש [בקריאת שמע] בקיום ואהבת כו'.

que extendió y atrajo desde el nivel de “palacio” al nivel de “atrio interior”; es decir, que este amor también se revele en el Shemá, al cumplir “Y amarás”, etc.

וזהו אשרי תבחר ותקרב ישכון חצריך ב' חצרות חצר החיצונה וחצר הפנימית והדר נשבעה בטוב ביתך בחינת בית בתפלת שמונה עשרה שהוא בחינת ביטול כו'

Y esto es: “Dichoso aquel a quien Tú eliges y acercas; habitará en Tus atrios”: dos atrios, el atrio exterior y el atrio interior; y después, “nos saciaremos con la bondad de Tu casa”: el nivel de “casa”, en la oración de Shemoné Esré, que es el nivel de la autoanulación, etc.

(ע' [עיין] בזהר חיי שרה דף קכ"ט ע"ב מענין ישכון חצריך ועיין מ"ש ע"פ וארשתך לי כו' בהפטרות דפרשת במדבר.

(Véase en el Zóhar, Jayéi Sará, folio 129b, sobre el tema de “habitará en Tus atrios”; y véase lo escrito sobre el versículo “Y te desposaré conmigo”, etc., en la haftará de Parashat Bamidbar.

גם ע"פ ויקהל משה מענין שער החצר הפנימית כו' וע"פ ויושט המלך לאסתר כו' ומענין שמו"ע [שמונה עשרה] שנק' בית ע"פ השמים כסאי כו' איזה בית כו')

También sobre el versículo “Y Moshé congregó”, acerca del portal del atrio interior, etc.; y sobre el versículo “Y el rey extendió hacia Ester”, etc.; y sobre el tema de que la Shemoné Esré es llamada “casa”, a propósito del versículo “Los cielos son Mi trono”, etc., “¿qué casa?”, etc.)

והנה המשכת ביטול זה להיות תקועה וקבועה בלב ונפש כל היום שלא יפסיקוהו ולא יטרידוהו מחשבות הזמן הטורדות כו'

Ahora bien, la atracción de este bitul, para que quede arraigado y establecido en el corazón y el alma durante todo el día, sin que lo interrumpan ni perturben los pensamientos de las ocupaciones cotidianas, que distraen, etc.,

היינו ע"י התורה שנאמר ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך כו' וזהו אשר יקראוהו באמת ואין אמת se logra mediante la Torá, como está dicho: "Y hablarás de ellas cuando estés sentado en tu casa y cuando andes", etc. Y esto es "a todos los que lo invocan de verdad", y "no hay verdad

אלא תורה כו' כי שפת אמת דוקא תכון לעד כי האהבה המתגלה בתפלה לפי שהיא בזמן לכך חולפת ועוברת אחר התפלה.

sino "la Torá", etc.; pues específicamente "el labio de la verdad quedará establecido para siempre". El amor que se revela en la plegaria, puesto que pertenece al tiempo, pasa y se desvanece después de la plegaria.

אבל התורה היא למעלה מן הזמן אשר אנכי מצוך אנכי ממש הוא אור א"ס ב"ה הסוכב כל עלמין Pero la Torá está por encima del tiempo: "que Yo te ordeno": "Yo" (Anoji), literalmente, es la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, que circunda todos los mundos (sovev kol almin);

ולכך נאמר בה היום כי כל מקום שנאמר היום פי' לעולם ולעולמי עולמים שאין לו ביטול והפסק: y por eso se dice de ella "hoy", pues allí donde se dice "hoy", significa para siempre y por toda la eternidad, sin cesar ni interrumpirse.

9 ג אך הנה יסוד התורה הוא מיוסד על מצות עשה ומצות לא תעשה הכתובים בה

3. Sin embargo, el fundamento de la Torá se basa en los mandamientos positivos y los mandamientos negativos escritos en ella.

ולכך אין אור א"ס ב"ה שורה ומתגלה על פי התורה להיות קבוע בלב ונפש כ"א בקיום מצות עשה ומצות לא תעשה ובערת הרע כו'

Por lo tanto, la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, no reposa ni se revela por medio de la Torá de modo que quede fija en el corazón y el alma, sino mediante el cumplimiento de los mandamientos positivos y los mandamientos negativos, y "eliminarás el mal", etc.

כי לא יגורך רע וטהור עינים מראות ברע וכמשל הבית שרוצה להכניס שם את המלך שצריך כיבוד וריחוף שיהיה מנוקה מכל דבר מלוכלך שלא ימצא בו שום ניוול ואשפה כך

Pues “el mal no habitará contigo”, y [Tienes] “ojos demasiado puros para mirar el mal”. Es como la parábola de una casa en la que se desea recibir al rey: hay que barrerla y lavarla, para que quede limpia de todo lo sucio y no haya en ella nada indecoroso ni desperdicios. Así,

כדי שיהי' [שיהיה] הלב משכן ומכון להשראת גילוי אור א"ס בתוכו ובפנימיותו צריך לטהר את הלב מכל רע הן בסור מרע גמור באיסור כו' והן בכיבוש מדות רעות בנפש

para que el corazón sea una morada y un lugar donde repose la revelación de la Luz Infinita, dentro de él y en su interior, hay que purificarlo de todo mal: tanto apartándose del mal manifiesto, de aquello que está prohibido, etc., como sometiendo los malos rasgos del alma,

כמו כעס כו' ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים כו' שקראם הכתוב בלשון זונים כמו זונה שאסורה לבעלה אחרי אשר הוטמאה וגו'.

como la ira, etc.; y “no se desviarán tras su corazón ni tras sus ojos, tras los cuales ustedes se prostituyen (zonim)”, etc. La Escritura los llama “zonim”, como a una mujer infiel (zoná), que queda prohibida para su esposo “después de haberse contaminado”, etc.

10 ולכן אמרו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] כל האומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לו כי התורה בבחינה זו אשר אינה בטהרת הלב נקרא בחינת תרעא לדרתא שהיא למטה ממדרגת היראה כו'.

Por eso nuestros Sabios, de bendita memoria, dijeron: «Quien dice: “No tengo más que Torá”, ni siquiera Torá tiene». Pues la Torá en este nivel, cuando no va acompañada de pureza de corazón, se denomina el nivel de «una puerta para el patio», que está por debajo del nivel del temor, etc.

וזוהו לשמור את כל מצותיו את פי' כמכו עם (כמו הולך את חכמים יחכם פי' עם חכמים)

Y esto es «guardar (et) todos Sus mandamientos»: «et» significa «con» (como en «Quien camina con (et) los sabios se volverá sabio», es decir, con los sabios);

דהיינו שעם המצות תהיה בחי' שמירה לבחינת המשכת אשר אנכי מצוך היום הנמשכת ע"י התורה להיות לה שמירה וקיום בלב כל תמוט עולם ועד.

es decir, que junto con las mitzvot debe haber el aspecto de resguardo para la continuación de «que Yo te ordeno hoy», la cual se prolonga por medio de la Torá, para que tenga resguardo y permanencia en el corazón, «sin que jamás se tambalee, por siempre».

כי הנה במצות יש ב' בחינות כי המות הם רמ"ח אברין הממשיכים החיות של הנפש והב'

Pues, en las mitzvot hay dos aspectos: [uno,] que las mitzvot son los 248 miembros que prolongan la fuerza vital del alma; y el segundo,

שהם כלים לאור הנאחז ודולק שם שמבלעדי השמן והפתילה אין האור מאיר כלל וכן מבלעדי המנורה ישפך השמן ולא יומשך אחר הפתילה ויסתלק האור.

que son vasijas para la luz que se aferra y arde allí. Pues sin el aceite y la mecha, la luz no brilla en absoluto; y del mismo modo, sin la lámpara, el aceite se derramaría y no sería conducido hacia la mecha, y la luz se extinguiría.

כך המצוה היא בחי' נר לאור התורה שאור א"ס ב"ה הנמשך ומתגלה בתורה אין לו קיום אמיתי כ"א ע"י המצות שהן בחי' שמירה וקיום

Así, la mitzvá es el nivel de una lámpara para la luz de la Torá: la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, que se prolonga y se revela en la Torá no tiene verdadera permanencia sino por medio de las mitzvot, que constituyen el aspecto de resguardo y permanencia

לאור התורה שיהא נשמר ומתקיים על ידן בקיום המצות במעשה בפועל ממש וע"י נאמר והיה מעשה הצדקה שלום מעשה דוקא שצדקה היא כללות המצות.

para la luz de la Torá, a fin de que por medio de ellas sea resguardada y perdure, mediante el cumplimiento efectivo de las mitzvot. A esto se refiere lo dicho: «Y la obra de la caridad será paz»: específicamente, «la obra», porque la caridad es la expresión general y colectiva de las mitzvot.

11 ולכן נקרא בשם מצוה סתם וכמ"ש בנחמיה והעמדנו עלינו מצות לתת שלישית השקל וגוי' כי

Por eso se la llama simplemente "mitzvá", como está escrito en Nehemías: "Y nos impusimos mandamientos: dar un tercio de un shekel", etc. Pues

כמו שהצדקה היא השפעת והמשכת החיות להחיות רוח שפלים כך הוא קיום כל המצות כולם נקראים על שם צדקה וכתוב בצדקה תכונני.

así como la caridad consiste en otorgar y hacer descender fuerza vital para dar vida al espíritu de los humildes, del mismo modo ocurre con el cumplimiento de todas las mitzvot: todas reciben el nombre de caridad. Y está escrito: "Por medio de la caridad serás establecida (tikonani)".

פ"י תכונני שע"י הצדקה תעשה מכון ומשכן להשראת אור א"ס ב"ה שאין לו קיום ומצב לעמוד על כנו אלא ע"י הצדקה שהוא בחי' כללות המצות שהן הן השומרים ומקיימים את האור.

El significado de "tikonani" es que, por medio de la caridad, te convertirás en una morada (majón) y un lugar de residencia para que more en ti la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, que no tiene permanencia ni firmeza para sostenerse en su lugar salvo por medio de la caridad, que constituye la expresión general y colectiva de las mitzvot; pues son estas las que protegen la luz y hacen que perdure.

12 ולכן אמרו רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] כל האומר אין לי אלא תורה כו' שהפירוש הפשוט הוא שצריך שיעסוק בתורה ובגמילות חסדים ולא בתורה לבדה.

Por eso dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: "Quien dice: 'Solo tengo Torá'", etc.; su sentido simple es que uno debe dedicarse a la Torá y a los actos de bondad, y no solo a la Torá.

והענין כי התורה לבדה הוא אור בלא כלי ואין לה קיום כ"א ע"י גמילות חסדים כללות המצות.

La cuestión es que la Torá por sí sola es luz sin vasija, y no perdura sino mediante los actos de bondad, expresión general y colectiva de las mitzvot.

(ועיין מ"ש ע"פ אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ג"כ שהשמירה היא ע"י המצות והיינו שע"י הכלים נשמר ומתקיים האור כו'.

(Y véase lo escrito sobre el versículo "Si andan en Mis estatutos y guardan Mis mandamientos": también allí la protección se realiza mediante las mitzvot; es decir, por medio de las vasijas la luz queda protegida y perdura, etc.

אמנם לעיל ע"פ אחרי הוי' אלקיכם תלכו נתבאר שע"י התורה הוא השמירה לנר מצוה ולפ"ז [ולפי זה] היה אפשר לפרש כאן הפסוק כפשוטו

Sin embargo, más arriba, sobre el versículo "Tras Havaia, su D'os, irán", se explicó que la Torá protege la "lámpara de la mitzvá". Por consiguiente, se podría haber explicado aquí el versículo según su sentido simple:

כי תשמע בקול שהוא בחי' תורה שעיי' יומשך לשמור את כל מצותיו שהתורה היא השמירה לנר מצוה כו' וע' פנים לתורה וגם כי פי' השמירה הנזכר כאן ר"ל [רוצה לומר] שלא יסתלק האור לשרשו

“Cuando escuches la voz”, que es el nivel de la Torá, por medio de la cual será atraída la capacidad “de guardar todos Sus mandamientos”, pues la Torá protege la lámpara de la mitzvá, etc. Y hay setenta facetas en la Torá. Además, la “protección” mencionada aquí significa que la luz no se retire a su fuente,

וזה הוא עיי' הכלים דוקא וכמשנ"ת [וכמו שנתבאר] בביאור ע"פ וקבל היהודים בפי' ענין נעשה ונשמע כו' ע"ש וע"פ והארץ הדום רגלי כו' ולעיל ר"ל [רוצה לומר] השמירה מבחי' עבירה מכבה מצוה דהיינו מיניקת החיצונים מהא"פ [מהאור פנימי] והכלי.

y esto se logra específicamente mediante las vasijas, como se explicó en la explicación sobre el versículo “Y los judíos aceptaron”, acerca del significado de “haremos y escucharemos”, etc.; véase allí; y sobre el versículo “Y la tierra es el estrado de Mis pies”, etc. En cambio, más arriba, la protección se refería a resguardarse del aspecto de “el pecado apaga la mitzvá”, es decir, de que las fuerzas exteriores se nutran de la luz interior y de la vasija.

ושמירה זו הוא דייקא עיי' אורות מקיפים כו' ועיי' מ"ש בפי' ואתחנן ע"פ וזאת המצוה כו' לשמור את כל חקותיו כו' ושמרת כו' ב' שמירות. ועיי' מ"ש ע"פ תשמרו להקריב כו' שמור זו משנה כו').

Y esta protección se realiza específicamente mediante luces circundantes, etc. Véase también lo escrito en la parashá Vaetjanán sobre el versículo “Y este es el mandamiento”, etc., “para guardar todos Sus estatutos”, etc., “y guardarás”, etc.: dos protecciones. Y véase lo escrito sobre el versículo “Guardarán, para ofrecer”, etc.: “‘Guardar’: esto es la Mishná”, etc.)

ובזה יובן מ"ש כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי כי אני ה' עושה חסד משפט וצדקה בארץ.

Con esto se entenderá lo escrito: “Que el que se gloria se gloríe en esto: en que Me comprende y Me conoce, en que Yo soy Havaíá, que hago bondad, justicia y caridad en la tierra”.

ולכאורה אינו מובן כי השכל וידוע אותי היינו להיות דעת אלהים אצלו ומאי מסיים כי אני ה' עושה חסד כו'.

A primera vista, esto no se entiende: “comprende y Me conoce” significa tener conocimiento de D'os; entonces, ¿por qué concluye: “que Yo soy Havaíá, que hago bondad”, etc.?

אך עם הנ"ל יובן כי השכל וידוע אותי. פ"י אותי ממש הוא אור א"ס ב"ה ממש עצמותו ומהותו כביכול המתגלה בתורה ועיין ברבות נשא ר"פ עשירי.

Pero, a la luz de lo dicho antes, se entenderá: “comprende y Me conoce” significa “a Mí” literalmente, es decir, la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, Él mismo, Su esencia y Su ser, por así decirlo, que se revela en la Torá. Véase también [Midrash] Rabbah, Naso, al comienzo del [capítulo] diez.

אך אין זה קיום אמיתי כ"א ע"י עשיית חסד משפט וצדקה שהם בחי' כלים והטעם שהם דייקא בחי' כלים מפרש הכתוב

Pero esto no tiene verdadera permanencia sino mediante la práctica de la bondad, la justicia y la caridad, que son el nivel de las vasijas. Y el versículo explica la razón por la que precisamente ellas son el nivel de las vasijas:

כי באלה חפצתי כלומר שכך עלה ברצונו ית' להיות המצות דוקא בחי' כלים לגילוי אור א"ס ב"ה אשר אנכי מצוך היום שבבחי' היום לעשותם הוא גילוי אנכי ממש דהיינו מהותו ועצמותו כביכול

“porque en estas me deleito”; es decir, así surgió en Su voluntad, bendito sea, que precisamente las mitzvot sean el nivel de las vasijas para la revelación de la Luz Infinita, bendito sea. “Que Yo te ordeno hoy”: en el nivel de “hoy, para cumplirlas” se revela el “Yo” (Anoji) mismo, es decir, Su ser y esencia, por así decirlo

(ועיין ברבות סוף קהלת בפ' ויותר שהיה קהלת חכם ובפ' נח ס"פ ל"ה משפטים פ"ל זח"ב [זהר חלק ב'] קכ"ב סע"א [סוף עמוד א] קנ"ח ב' ח"ג [חלק ג'] ק"י ע"א רנ"ו ע"ב) משא"כ עולם הבא הוא גילוי זיו והארה בעלמא.

(Véase también [Midrash] Rabbah al final de Kohelet, sobre “Y además, Kohelet fue sabio”, y en Parshat Noaj, al final del capítulo 35; Mishpatim, capítulo 30; Zohar, parte II, final de 122a y 158b; parte III, 110a y 256b), mientras que el Mundo Venidero es la revelación de un mero resplandor e iluminación.

ובזה יובן מ"ש מי יעלה בהר ה' ומי יקום במקום קדשו נקי כפים כו' שלא כל האדם זוכה לעולה"ב [לעולם הבא]

Con esto se entenderá lo escrito: “¿Quién subirá al monte de Havaia y quién permanecerá en Su lugar santo? El de manos limpias”, etc.: no toda persona merece el Mundo Venidero

כי אם ע"י יסורים של גיהנם ונהר דינור כו' וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] שלש מתנות טובות נתן הקב"ה לישראל וכולם לא נתנו אלא ע"י יסורים. עולם הבא תורה וארץ ישראל.

sino mediante los sufrimientos del Guehinom y del Río de Fuego (Nehar Dinur), etc., como dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: "El Santo, bendito sea, dio a Israel tres buenos regalos, y todos fueron dados únicamente mediante sufrimientos: el Mundo Venidero, la Torá y la Tierra de Israel".

13 ויסורי עוה"ב [עולם הבא] הם כפלי כפלים מיסורי עוה"ז עד שאין ערך כו' ולכאורה אינו מובן שהרי אמרו

Y los sufrimientos del Mundo Venidero son muchas veces mayores que los sufrimientos de este mundo, hasta el punto de que no hay comparación, etc. A primera vista, esto no se entiende, pues [los Sabios] dijeron:

יפה שעה אחת בתשובה ומע"ט [ומעשים טובים] בעוה"ז מכל חיי עוה"ב [עולם הבא] ולמה בעוה"ז יכול להיות בתשובה ומעשים טובים ואין צורך יסורים כ"כ [כל כך] לחיי עוה"ב [עולם הבא].

"Una hora de teshuvá y buenas acciones en este mundo es mejor que toda la vida del Mundo Venidero". ¿Por qué, entonces, en este mundo uno puede dedicarse a la teshuvá y a las buenas acciones sin necesidad de sufrimientos, [mientras que] para la vida del Mundo Venidero se necesitan tantos sufrimientos?

אך הענין הוא לפי שעוה"ב [שעולם הבא] הוא גילוי הזיו שהגילוי הזה הוא דרך ירידת והשתלשלות המדרגות

Pero la explicación es la siguiente: el Mundo Venidero es la revelación del resplandor, y esta revelación se produce mediante el descenso y la cadena descendente de los niveles (hishtalshelut),

שהן רבות ושונות וכדי להיות גילוי זה לכל אחד ואחד כאוי לו לפי מעשיו ומדרגתו מוכרח הוא לסבול יסורים כ"כ [כל כך] לפי ערך כו'

que son numerosos y diversos; y para que esta revelación llegue a cada uno según le corresponde, de acuerdo con sus acciones y su nivel, necesariamente debe soportar tantos sufrimientos, en proporción, etc.

אבל בעוה"ז שהוא גילוי אנכי ממש הנה עליו ית' נאמר גם חשך לא יחשיך כו' וקרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת

Pero en este mundo, que es la revelación del “Yo” (Anoji) mismo, he aquí que de Él, bendito sea, se dice: “Ni siquiera la oscuridad oscurece”, etc., y “Havaíá está cerca de todos los que Lo invocan, de todos los que Lo invocan con verdad”.

כי הוא השווה ומשווה קטן וגדול והמלאכים שואלים איה מקום כבודו היינו אור א"ס ב"ה ממש שאינו מושג כו'

Pues Él es quien iguala y hace iguales al pequeño y al grande. Y los ángeles preguntan: “¿Dónde está el lugar de Su gloria?”; es decir, la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, misma, que no puede ser comprendida, etc.

(משא"כ בבחי' הזיו הרי והאופנים ברעש גדול כו' יהללו את שם ה') ואומרים מלא כל הארץ. הלזו הגשמית. כבודו:

(A diferencia del nivel del resplendor, pues “los Ofanim, con gran estruendo”, etc.; “alaben el Nombre Havaíá”). Y dicen: “Toda la tierra” —esta tierra física— “está llena de Su gloria”.

14 ד אך הנה תכלית המכוון בכי תשמע בקול ה' אלהיך הוא המשכת בחינת אור א"ס

4. Sin embargo, el propósito último de “Cuando escuches la voz de Havaíá, tu D'os”, que consiste en atraer el nivel de la Luz Infinita (Or Ein Sof),

ב"ה בגילוי על נפשו ובשמירת כל מצותיו להיות כלי ואור לגילוי זה הוא כדי להיות בחי' ביטול כו' וזהו לעשות הישר בעיני ה' כו'.

bendito sea, para que se revele sobre el alma, y cumplir todos Sus mandamientos, a fin de ser una vasija y una luz para esta revelación, tienen como propósito que haya un nivel de autoanulación (bitul), etc. Y esto es “hacer lo recto a los ojos de Havaíá”, etc.

15 וביאור ענין זה הנה כתיב אל דעות ה' ב' דעות יחודא עילאה ויחודא תתאה יחודא עילאה מלמעלה למטה דכולא קמיה כלי [כלשון] כו'.

La explicación de este asunto: está escrito: “D'os de conocimientos (de'ot) es Havaíá”: dos conocimientos, la unidad superior (yijudá ilaá) y la unidad inferior (yijudá tataá). La unidad superior va de arriba hacia abajo: “todo ante Él es como nada”, etc.

ויחודא תתאה ממטה למעלה בחי' יש מאין כו' כמ"ש במ"א ושתייהם הם כחות אלהות יחודא תתאה בשם אלקים המצמצם ומפריד להיות עלמא דפרודא בחי' יש כו' שיהיה ביטול היש דוקא ויחודא עילאה בשם הוי' כו'.

Y la unidad inferior va de abajo hacia arriba: el nivel de algo surgido de la nada, etc., como se explica en otro lugar. Ambas son fuerzas divinas: la unidad inferior está en el Nombre Elokim, que contrae y separa para que haya un mundo de separación, el nivel de "algo" (yesh), etc., de modo que precisamente ese "algo" pueda anularse; y la unidad superior está en el Nombre Havaíá, etc.

16 וזהו משמים הביט ה' השקיפה ממעון קדשך מן השמים ה' משמים השקיף כו'. פ"י שנתלבש במדה זו להשגיח משמים מלמעלה למטה

Y esto es: "Desde el cielo miró Havaíá"; "Mira desde Tu santa morada, desde el cielo"; "Havaíá miró desde el cielo", etc. Es decir, se revistió de este atributo para supervisar desde el cielo, de arriba hacia abajo,

דהיינו בחינת יחודא עילאה שלפעמים מתלבש במדה זו ולפעמים מתלבש ומשגיח במדה שממטה למעלה בחי' יחודא תתאה.

es decir, el nivel de la unidad superior (yijudá ilaá). Pues a veces se reviste de este atributo, y a veces se reviste del atributo que va de abajo hacia arriba y supervisa mediante él: el nivel de la unidad inferior (yijudá tataá).

17 וזהו עין ה' אל יראיו שליראיו שהן בבחי' מפתחות החיצוניות הוא משגיח בבחי' עין אחת או יחודא עילאה או יחודא תתאה משא"כ אל הצדיקים שהן בבחינת התקשרות עמוד אחד וצדיק שמו

Y esto es "El ojo de Havaíá está dirigido a quienes Le temen": hacia quienes Le temen, que se encuentran en el nivel de las llaves exteriores, Él los observa con el nivel de un solo ojo, ya sea la unidad superior (yijudá ilaá) o la unidad inferior (yijudá tataá). En cambio, hacia los justos, que se encuentran en el nivel de un vínculo (hitkashrut), "un solo pilar, y Tzadik es su nombre",

כי כל בשמים ובארץ ותרגום אונקלוס דאחיד בשמיא וכו' הוא בבחי' עיני ה' שאלו השני בחי' עינים הן שוין ממטה למעלה כמו מלמעלה למטה

"porque todo lo que hay en los cielos y en la tierra", que Onkelos traduce como "quien se aferra a los cielos", etc., corresponde al nivel de "los ojos de Havaíá": pues estos dos niveles de ojos son iguales, tanto de abajo hacia arriba como de arriba hacia abajo.

(ועד"ז הוא מאמר המדרש סוף שיר השירים רבה בשעה שישאל עושין רצונו של מקום הקב"ה מביט אליהם בשתי עיניו הה"ד [הדא הוא דכתיב] עיני ה' אל צדיקים ובשעה שאין עושין רצונו של הקב"ה הוא מביט עליהם בעינו אחת הה"ד [הדא הוא דכתיב] עין ה' אל יראיו)

(En esta misma línea está la afirmación del Midrash al final de Shir HaShirim Rabbá: Cuando Israel cumple la voluntad del Omnipresente, el Santo, bendito sea, los mira con ambos ojos, como está escrito: "Los ojos de Havaíá están dirigidos a los justos"; y cuando no cumplen la voluntad del Santo, bendito sea, los mira con un solo ojo, como está escrito: "El ojo de Havaíá está dirigido a quienes Le temen".)

וכמ"ש ישר יחזו פנימו ישר ממש שגם ממטה למעלה מתגלה בחי' ביטול דכולא קמיה כלא חשיב וכמ"ש

Y como está escrito: "Los rectos (yashar) contemplarán Su rostro": verdaderamente yashar [nivelado], de modo que también de abajo hacia arriba se revela el nivel de la autoanulación (bitul) de "todo ante Él es considerado como nada"; y como está escrito:

כי עין בעין יראו וכי' דהיינו עין שמלמעלה למטה בעין שמלמטה למעלה וכמ"ש בזהר הקדוש למהוי אחד באחד שבכחי' יחודא תתאה שורה ומתגלה יחודא עילאה.

"Pues ojo con ojo verán", etc.; es decir, el ojo que mira de arriba hacia abajo en el ojo que mira de abajo hacia arriba. Y como está escrito en el sagrado Zohar: "para que uno esté dentro de uno": dentro del nivel de la unidad inferior, la unidad superior reposa y se revela.

כי בלא גילוי בחינת יחודא תתאה תחלה אינו שורה ומתגלה יחודא עילאה כמאמר קוב"ה [קודשא בריך הוא] אחד לעילא לא יתיב כו'.

Pues, sin que primero se revele el nivel de la unidad inferior, la unidad superior no reposa ni se revela, como dice la afirmación: "El Santo, bendito sea, que es Uno arriba, no se sienta", etc.

18 וע"ז אומרים מודים אנחנו לך כו' כאדם שמודה לחבירו שאמת הוא כמו שהוא אומר כך מודים אנחנו לך שאמת הוא דכולא קמיה כלא כו'.

Y acerca de esto decimos: "Te damos gracias (modim)", etc. Así como una persona admite (modeh) ante su compañero que es verdad lo que este dice, así "Te reconocemos (modim)" que es verdad que "todo ante Él es como nada", etc.

ולא כאשר נראה לעיני בשר יש מאין כו' ומאן דלא כרע במודים כו' שצריך להיות בבחי' הודיה עכ"פ
[על כל פנים].

y no como aparece ante los ojos de la carne: algo creado de la nada, etc. Y “quien no se inclina en Modim”, etc., pues es preciso estar, al menos, en el nivel del reconocimiento.

אך להיות גילוי ממש בבחי' ביטול זה למטה כמו למעלה הוא ע"י התורה כי תשמע בקול ה' אלהיך
בפנימיות הקול שפנימיות זו

Pero para que esta autoanulación (bitul) se revele verdaderamente abajo como arriba, ello se logra mediante la Torá: “Cuando escuches la voz (bekol) de Havaiá, tu D'os”, en la dimensión interior (pnimiut) de la voz. Esta dimensión interior

היינו אור אי"ס ב"ה ממש שלמעלה מעלה מסדר ההשתלשלות ושם מעלה ומטה שוים לכך נמשך משם
להיות גילוי ביטול זה למטה כמו למעלה.

es la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, misma, que está muy por encima del orden de la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut), y allí arriba y abajo son iguales. Por eso, de allí se extiende la revelación de esta autoanulación abajo como arriba.

וזהו לעשות הישר בעיני ה' אלהיך פי' הישר כמו ישר יחזו פנימו דהיינו לעשות ב' בחי' עינים בבחי'
ישר בהשואה א' למהוי אחד באחד ועין בעין יראו וגו':

Y esto es “hacer lo recto (hayashar) a los ojos de Havaiá, tu D'os”. “Hayashar” alude a “Los rectos (yashar) contemplarán Su rostro”; es decir, hacer que los dos niveles de los ojos estén en el nivel de yashar, en una sola igualdad, “para ser uno dentro de uno”, y “ojo con ojo verán”, etc.

LikuteiTorah.com
LA PARASHÁ JASÍDICA

Sobre esta edición

Esta edición contiene el texto hebreo y la traducción al español.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nuestra traducción al español, hecha de nuestra traducción inglesa del hebreo, sin las notas de Kehot: CC BY 4.0.

Esta edición en su conjunto: CC BY-NC 4.0. Puede copiarse, imprimirse y compartirse libremente, citando a Kehot Publication Society y likuteitorah.com; no puede venderse. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traducción al español se hizo desde la edición en inglés de likuteitorah.com con ayuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), con el hebreo al lado para cotejar; todavía no la revisó un editor humano. Coteja con el hebreo todo lo importante.

El Rebe pidió que los maamarim de la parashá de la semana, la «Parashá jasídica», se estudien durante esa semana, repartidos en sus siete días (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por qué estudiarla y las brajot del Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un proyecto gratuito y sin fines de lucro; aquí no se vende nada. Sin afiliación con Kehot, Sefaria ni la Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/es/likutei-torah/reeh/4/

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Levi Itzjak